

Ciblas novada Līdumnieku bibliotēkas darba teksta pārskats par 2014. gadu.

1. Bibliotēkas darbības vispārējs raksturojums:

Ciblas novada Līdumnieku bibliotēka ir pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura atrodas, Ciblas novada Līdumnieku ciemā.

Bibliotēka dibināta 1950. gada decembra mēnesī. Bibliotēka ir reģistrēta Bibliotēku reģistrā, ir VID nodokļu maksātāju uzskaitē.

Bibliotēkai ir izstrādāti bibliotēkas darbību reglamentējošie dokumenti: Bibliotēkas nolikums-apstiprināts 2009.gada 29 oktobrī, bibliotēkas izmantošanas noteikumi-apstiprināti 2009.gada 29.oktobrī, datoru un interneta izmantošanas noteikumi-apstiprināti 2009.gada 29.oktobrī, darba līgums - pārslēgts 2009. gada 1.decembrī, bibliotekāra profesionālās darbības apraksts-apstiprināts 2009.gada 1.septembris. Tiek veikta bibliotēkas krājuma un pamatlīdzekļu uzskaitē. Ir izstrādāti noteikumi darba drošībā un ugunsdrošībā.

Apzinoties bibliotēkas kā kultūras institūcijas lomu nacionālās un lokālās identitātes saglabāšanā, bibliotēkas īpašā misija ir kultūrvēsturisko dokumentu vākšana, apstrāde, glabāšana un popularizēšana par Ciblas novadu, īpaši par Līdumnieku pagastu; pašvaldības sagatavotās un publicētās informācijas pieejamības nodrošināšana. Bibliotēkas funkcijas ir paplašināt bibliotēkas lomu sabiedrībā, izveidojot dažādu lietotāju slāņu un grupu interesēm atbilstošu grāmatu, periodisko izdevumu un citu dokumentu fondu. Nodrošināt bibliotēkas lietotājiem jaunāko tehnoloģiju pieejamību. Tematisko pasākumu, izstāžu un citu bibliotēku popularizējošu pasākumu organizēšana. Bibliotēkas stratēģija tiek realizēta saskaņā ar darba plāniem, kurus izstrādā bibliotēkas vadītāja.

Bibliotēka iesaistās novada sabiedriskajā dzīvē, palīdzot organizēt dažādus pasākumus.

Bibliotēka atrodas Ciblas novada Līdumnieku pagasta Līdumnieku ciemā. Tā apkalpo Līdumnieku pagasta iedzīvotājus. Līdumnieku pagastā ir 32 sādžas, pagasta teritorija 161 km². Deklarēto iedzīvotāju skaits 320. Liela daļa iedzīvotāju ir tikai te deklarējušies, bet nedzīvo. Daļa no tiem dzīvo citur, daļa strādā ārzemēs. Tāpat, kā visur Latvijas laukos novērojama iedzīvotāju „novecošanās”. Gandrīz puse no iedzīvotājiem ir pensionāri. Samazinājusies dzimstība.2014.gadā piedzimis 2 bērns. Pirmskolas vecuma bērni-6, Ciblas un citas skolas apmeklē 26 bērni un jaunieši. Arodskolās, koledžās un augstskolās mācās 7 jaunieši. Līdumnieku pagastā skola nepastāv.

41 iedzīvotāji ir strādājošie, 110 bezdarbnieki 130 pensionāri.

Bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā darbojas Līdumnieku pārvalde, FVP, Ludzas rajona robežsargu bataljona 32. nodaļa, dažas zemnieku saimniecības, Kara muzejs, kuru apmeklē tūristi gan no Latvijas ,gan no ārzemēm. Darbojas 2011. gadā nodibināta biedrība „Darba un kultūras centrs Līdumnieki”.

Bibliotēkas pastāvīgie lietotāji ir apkārtējo ciemu un sādžu iedzīvotāji, atvaļinājumu laikā un brīvdienās bibliotēku izmanto atpūtnieki.

2014.gada 25.septembrī publisko bibliotēku akreditācijas komisija atkārtoti pārbaudīja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem.2014.gada 21.novembrī bibliotēkai tika piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss un izsniegta akreditācijas apliecība.

2.Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika:

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas uzdevums ir komplektēt dokumentus, kas paredz iedzīvotājiem daudzveidīgu un saturīgu lasāmvielu, veikt krājuma optimizāciju kā arī noteikt krājuma prioritātes. Komplektēšanas politikas prioritātes pārskata gadā ir lietotāju zināšanu un interešu attīstošajai literatūrai, tas ir nozaru un izziņu literatūra Komplektējot bibliotēkas krājumu, vados pēc lasītāju interesēm un pieprasījumiem. Tika nopietni izvērtēts bibliotēkas fonds. Rezultātā no fonda tika izslēgtas 299 nolietotās un laikmetam pēc satura neatbilstošas grāmatas un brošūras. Šis darbs tiks turpināts arī 2015. gadā. Krājuma komplektēšanas pamatā ir pašvaldības piešķirtie līdzekļi, kas nodrošina literatūras un periodikas iegādi, kā arī saņemti centralizēti un dāvinājumi. 2014. gadā bibliotēka par pašvaldības līdzekļiem iegādājās 60 grāmatas par EUR 348.45, centralizēti saņemtas 23 grāmatas par EUR 129.32,kā dāvinājumi saņemtas 15 grāmatas par EUR 77.62.

Ienācis 2014.gadā

Kop-skaitis	Grāmatas	Prese	Daiļ-literatūra	Bērnu un jauniešu	Nodaļu	Latviešu valodā	Sveš-valodā
122	98	24	42	20	36	98	0

Izslēgts 2014.gadā

Kop-skaitis	Grāmatas	Prese	Daiļ-literatūra	Bērnu un jauniešu	Nodaļu	Latviešu valodā	Krievu valodā
323	299	24	141		158	231	92

2014.gadā bibliotēka abonēja šādus laikrakstus un žurnālus: Ludzas Zeme, Praktiskais Latvietis, Ilustrētā Zinātne, Dārza Pasaule, Ieva, Ievas Māja, Ievas Stāsti, Ievas Veselība, Kas Jauns, Citāda Pasaule, Mājas Viesis, 36,6⁰, Leģendas, A12, Mazais Florists, Patiesā Dzīve (3 mēn.), 100 labi padomi, Atbalsts, Ievas Dārzs. Kā dāvinājumus saņēmām: Rīgas Laiks, Putni Dabā, Enerģija&Pasaule, Nacionālā Ģeogrāfija, Logs. Noslēdzot gadu bibliotēkas fonds sastāda 4623 vienības .

Rādītāji	2013	2014	+/-
Dokumentu skaits uz vienu lasītāju	36,3	37.6	+1.3
Krājuma apgrozība	1,27	1.1	-0.17

2014.gadā no 03.17.-03.21.mācījos BIS ALISESursos 40 akadēmiskās stundas. Tagad bibliotēka strādā informācijas sistēmā ALISE-i.

3.Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība:

Kvalitatīva lietotāju apkalpošana un informācijas pieejamības nodrošinājums, ko bibliotēka sakārto, apstrādā, piedāvā tās lietotājiem nosaka kopējo pakalpojumu nepieciešamību un attīstību. Bibliotēka lasītājiem piedāvā šādus pakalpojumus:

1. Bibliotēkas abonementa izmantošana , izsniedzot materiālus uz mājām, un bibliotēkas lasītavā.

2. Lasītāju pieprasījumu apmierināšana, izmantojot gan savas bibliotēkas fondu, gan citu bibliotēku fondu (Ludzas pilsētas galvenās b-kas, Ciblas nov.)
3. Uzziņu un konsultāciju sniegšana.
4. Iespēju apmeklēt bibliotēkā rīkotos pasākumus.
5. Individuāla lietotāju apmācība datoru un interneta izmantošanā.
6. Informācijas meklēšana, izmantojot fondu, internetu un datu bāzes(Letonika ,Naiss, Google u.c.)
7. Lietotāja slimības vai invaliditātes gadījumā pēc pieprasījuma apkalpošana dzīvs vietā.
8. Grāmatu nesēju iesaistīšana.

2014.gadā bibliotēkā tika reģistrēti 123 bibliotēkas lietotāji, no tiem 31 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Bibliotēkas lietotāju skaits ir 123. No tiem 105 lasītāji.

2014. gadā bibliotēku un tās rīkotos pasākumus apmeklēja 2000 apmeklētāji. 2014.gadā izsniegumu skaits ir 5263 salīdzinājumā ar 2013.gadu par 282 vienībām mazāk.

Bibliotēkas darba rādītāji salīdzinot ar 2013.gadu

Rādītāji	2013.gads	2014.gads	+/-
Lasītāji	133/26	123/31	-10/+5
Apmeklējumi	2282/501	2000/346	-282/-155
Izsniegums	6129/181	5263/140	-866/-41
Apmeklējumu skaits uz vienu lietotāju	15.2	16.3	+1.1
Izsniegumu skaits uz vienu lasītāju	40.86	42.8	+1.94

Datoru un interneta izmantošana

	Kopā	T. sk. bērni
Lietotāji	62	18
Apmeklējumi	485	185

Galveno rādītāju analīze balstīta uz reģistrēto lietotāju skaitu apmeklējumiem, izsniegumiem, kas diemžēl dažādu apstākļu (mirstība, maza dzimstība, neapmierinoši dzīves apstākļi u. c.) dažos rādītājos ir mazinājušies.

Bibliotēka strādā 30 stundas nedēļā. Bibliotēkas darba laiks: pirmdiena, otrdiena, trešdiena, ceturtdiena, piektdiena no 9⁰⁰-15⁰⁰

Viens mēnesis tiek izmantots atvaļinājumam. Vadoties pēc nepieciešamības, konkrētajos gadījumos bibliotēka ir pieejama sestdienās vai svētdienās (radošās darbnīcas, tematiskie pasākumi). Par visām izmaiņām bibliotēkas darba laikā tiek paziņots novada pašvaldībai un bibliotēkas lietotājiem.

2011.gadā saskaņojot ar novada domes rīkojumu 2011.g.30.03., tika ieviesti maksas pakalpojumi: iespieddarbu un citu dokumentu kopēšana, informācijas izdruka no datora: A4 formāts melnbalts - EUR 0,07; A4 formāts krāsains- EUR 0,15

Bibliotēkas telpās ir norādes, kas palīdz lasītājam vieglāk orientēties, meklējot vajadzīgo literatūru. Lasītājam pirmo reizi ierodoties bibliotēkā, tas tiek iepazīstināts ar grāmatu fondu, žurnālu un laikrakstu izvietojumu bibliotēkā, iepazīstināts ar datoru telpu un lasītavas fondu un izmantošanas noteikumiem. Bibliotēkas telpās ir norādes, kas palīdz lasītājam vieglāk orientēties, meklējot datoru telpu un lasītavas fondu. Bibliotēkā ir stends „Informācija lasītājiem”.

Lietotāji pirms datora lietošanas tiek iepazīstināti ar datora un interneta lietošanas noteikumiem, kuri atrodas uz stenda pie sienas. Lietotāji, kuri vēlas tuvāk iepazīt datoru, tiek apmācīti datoru lietošanas prasmē un informācijas meklēšanā internetā un datu bāzēs.

Pēc iespējas tiek apmierināti lietotāju pieprasījumi, analizēti atteikumi. Bibliotēkā ir ierosinājumu un priekšlikumu grāmata un viesu grāmata. Lasītāju ierosinājumi un priekšlikumi tiek analizēti un ieviesti bibliotēkas darbā. Ir veiktas mutiskas aptaujas par bibliotēkas darba uzlabošanu.

Telpas bibliotēkā cenšos iekārtot ērti un gaumīgi, tas arī ir atzīmēts akreditācijas atzinumā. Bērniem ir iekārtots stūrītis „Taurenītis”. Bibliotēkas lietotājiem iekārtojums patīk, savas atsauksmes tie ir ierakstījuši viesu grāmatā. Bibliotēkas vizuālais iekārtojums sekmē bibliotēkas apmeklētību, jo katram ir patīkami atrasties labi iekārtotās un siltās telpās. Bērnu stūrītim par pašvaldības līdzekļiem iegādāta pārvietojama grāmatu kaste pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu grāmatām, piemērota bērnu vajadzībām. Izstrādāts un atbalstīts projekts mēbeļu iegādei pasākumu organizēšanai un pilnveidošanai, kā rezultātā bibliotēkā ir gaumīgi iekārtota telpas daļa ar mīkstām mēbelēm bērniem un jauniešiem, kā arī radošajām darbnīcām un citiem pasākumiem. Lasītāji to izmanto arī kā lasītavu.

Pagaidām vēl nav iekārtas, lai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām būtu pieejamas bibliotēkas telpas, tas ir tiem, kas pārvietojas ar invalīdu ratiņiem, bet ir ieviests

pakalpojums - pēc pieprasījuma apkalpot slimos un cilvēkus ar īpašām vajadzībām dzīves vietā.

Attālinātos lasītājus apkalpo grāmatu nesēji. Tādi ir 3. Grāmatas sūtu arī ar pagasta autobusu, autoveikalu. Vajadzīgajā vietā to sagaida lasītājs. Sazināties pa telefonu. Telefoniski tiek sniegtas arī daudzas uzziņas un cita informācija. Tiek izmantots arī elektroniskais pasts, gan uzziņu sniegšanā, gan nododot informāciju par bibliotēkā rīkotajiem pasākumiem, jaunāko literatūru, izmaiņām darba laikā. Par cik savas mājas lapas bibliotēkai nav, informācija ir ievietota Ciblas novada un Ludzas galvenās bibliotēkas mājas lapā, informatīvajā novada avīzē „Ciblas Novada Ziņas”, „Ludzas Zemē”, un „Vietējā Avīzē”.

4.Darbs ar bērniem un jauniešiem:

Raksturojot paveikto, aizvadītajā gadā bērnu un jauniešu mērķu grupas apzināšana un to piesaiste vai intereses radīšana par lasīšanas procesiem ir prioritāte. Bibliotēkas rūpju lokā ir Līdumnieku pagastā dzīvojošie Ciblas pirmskolas izglītības iestādes audzēkņi, Ciblas v-sk. visu vecumu audzēkņi, profesionālo mācību iestāžu, koledžu un augstskolu studenti, kā arī vasaras brīvlaikā atbraukušie bērni un jaunieši, kuru kopā ir 38. Ir daudz tādu, kas tikai te deklarēti. Diemžēl to skaits ar katru gadu sarūk. Bibliotēkā bērniem un jauniešiem ir iekārtota atsevišķa zona „Taurenītis”, kuram izstrādātā projekta rezultātā iegādātas jaunas mēbeles: stūra dīvāns, galds, divi pufi un par pašvaldības iedalīto finansējumu iegādāta pārvietojama grāmatu kaste. Veidojot bērnu un jauniešu krājumu, vados pēc pieprasījuma, sevišķi skolēniem iepērkot ieteicamo literatūru, kas nepieciešama apgūstot mācību priekšmetus. Tiek pētītas lasītāju intereses. Vadoties pēc tām, iegādājos grāmatas. Prioritāte ir dažādu nozaru enciklopēdijām, rokasgrāmatām, spēļu grāmatām u. c. Regulāri izslēdzu no fonda novecojušās un nolietotās grāmatas.

Darba gaitā ar bērniem un jauniešiem tiek sniegtas dažādas uzziņas gan izklaidei, mācībām, gan redzesloka paplašināšanai, uzziņu darbā tiek izmantoti nozaru uzziņu izdevumi, enciklopēdijas, vārdnīcas, bibliogrāfiskie rādītāji. Uzziņām tiek izmantotas abonētās datu bāzes Letonika, News. Uzziņas tiek sniegtas arī telefoniski, ar e-pastu. E-prasmju nedēļās bibliotēkā notiek dažādi pasākumi: izstādes – „Es un internets”, derīgo padomu stundas - „Izmanto e-iespējas grāmatu lasīšanā”.

Darbs ar bērniem un jauniešiem prasa daudz vairāk laika nekā darbs ar citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Šai lasītāju grupai jāpiedāvā interesanta, neparasta lasāmviela, kas piesaistīta viņu interesi. Viņiem ļoti svarīga ir kopā darbošanās, tieši

tāpēc tiek turpinātas erudītu sacensības, kas rosina tieši grāmatās atrast atbilde uz interesējošo jautājumu. Pusaudžiem aktuālas ir attiecību problēmas, tāpēc viņiem es palīdzu atrast tieši tādas grāmatas, kurās ir skarti viņus interesējoši jautājumi. Jauniešus ir daudz grūtāk piesaistīt bibliotēkai, jo viņi uzskata, ka visas atbildes ir atrodamas internetā.

Radošajās darbnīcās no dabas un citiem materiāliem gatavojam dažādus rotājumus svētkiem gan savu māju, gan pasākumu telpu noformēšanai. Bērni un jaunieši aktīvi piedalījās arī bibliotēkas, kultūras un tūrisma koordinatora, biedrības „Darba un kultūras centrs Līdumnieki” rīkotajos pasākumos. Jauniešu erudītu klubā „Cietais rieksts” notikušas viktorīnas un konkursi par dažādām tēmām: Rīga-Eiropas kultūras galvaspilsēta; Mans novads, Latvijas dzīvnieki un putni; Senču tradīcijas; Dažādi jautājumi par Latviju u.c. Līdzī nāk arī vecāki gan kā līdzjutēji, gan arī paši iesaistās spēlē. Interesanti pasākumi sanāk, kuros bērni un jaunieši piedalās kopā ar ģimenēm, kā „Ar mīlestību un smaidu”, veltīts Valentīndienai, „Leidumnīku bļīnu trihmīņš”, veltīts Meteņiem, „Par stipru ģimeni”, veltīts Mātes un „Ģimeņu dienai”. Jau tradicionālas ir ģimeņu sporta spēles. Pasākumi beidzās ar kopējo desiņu cepšanu un tējas dzeršanu, pārspriežot pasākumu norisi. Pasākumu rīkošana iesaistot vecākus nāk par labu gan bērniem, gan vecākiem. Tas veicina lasīšanu. Sevišķi labi tas parādās, kad notiek viktorīnas (Erudītu spēles). Atbildot uz dotajiem jautājumiem ir dota iespēja izmantot uzzīņu literatūru un internetu. Ir patīkami redzēt, kā vecāki ar bērniem kopīgi meklē atbildes.

Bērnu un jauniešu fondā pastāvīgi atrodas izstādes „Kāpēčiem”; „Meitenēm un zēniem-dažādas gudrības”; „Jaunumu karuselis”. Jauniešiem -, „Erudītam”. Kopā bibliotēkā ir apmeklējuši 9 izstādes, kurās bija eksponēti 96 iespaiddarbi un tās apskatīja 51 interesenti, 3 radošās darbnīcas, 7 tematiskos pasākumus, 5 viktorīnas un konkursus. Apmeklējumu skaits pasākumos-116. Bērni labprāt darbojas ar datoriem, apmeklē radošās darbnīcas, piedalās pasākumos „Par drošu internetu”.

Visa gada garumā tika veikta mūsu pagasta bērnu un jauniešu interešu izpēte, lai katra apmeklējuma reizē varētu viņiem piedāvāt grāmatas, kas interesē un aizrauj. Zēnu aktivitāte uzlasīšanu nav liela. Patīkami pārsteidz meiteņu interese par daiļliteratūru. Viņas internetā seko līdzī populārākajām grāmatām un pieprasa tās bibliotēkā. Ieinteresēt bērnus un jauniešus lasīt grāmatas un citus iespaiddarbus ir aizvien grūtāk, jo „ceļā stāv” dators un internets, kā arī ģimenes sadzīves problēmas. Diemžēl jauniešu un bērnu paliek Līdumniekos arvien mazāk un pieaugums arī nav gaidāms.

Bibliotēkas mikrorajonā deklarēti 38 bērni un jaunieši. Tie mācās dažādās skolās koledžās un augstskolās. 20 no tiem mācās Ciblas vidusskolā, jo Līdumnieku pagastā skolas nav. Darbs ar bērniem pārsvarā notiek brīvlaikos, jo bērni no Ciblas atbrauc tikai vakarā, kad bibliotēka slēgta, jo es arī dzīvoju Ciblā un vēlu vakarā uz mājām nokļūt nav iespējams. Vajadzības gadījumā strādāju sestdien, vai svētdien, kad tiek rīkoti pasākumi. Tā ir problēma, kura pagaidām nav atrisināma. Interese par lasīšanu arī nav liela, jo lielākajai daļai, pat dziļi laukos dzīvojošajiem ir interneta pieslēgums. Lai piesaistītu šo grupu lasīšanai, rīkoju grāmatu plauktus ar interesantām grāmatām: „Kāpēčiem”, „Meitenēm un zēniem” (dažādas gudrības), „Skolas romāns”, „Stilīgām meitenēm, stilīgas grāmatas”, „Superstils”. Grāmatas labi izmanto, kad notiek viktorīnas un konkursi. Šogad no bērniem un jauniešiem domātās literatūras ir iegādātas 20 grāmatas, tas ir 24,4% no kopējā jauno grāmatu skaita. Darbs ar bērniem ar īpašām vajadzībām nenotiek, jo nav pieprasījuma.

Darba rādītāji

Rādītāji	2013	2014	+/-
Lietotāji	26	31	+5
Apmeklējumi	501	346	-155
Izsniegums	181	140	-41

5. Informācijas pakalpojumu attīstība:

Šogad apmeklēju Alises kursus Rīgā un pašreiz strādāju pie grāmatu ievadīšanas kopkatalogā.

Bibliotēkā var izmantot šādas datu bāzes: Letonika un Naiss, kuras abonētas 3TD projekta ietvaros.

Bibliotēka saviem lietotājiem regulāri sniedz uzziņas un konsultācijas bibliotēkā, pa telefonu un izmantojot e-pastu. Uzziņu informatīvais darbs tiek veikts, izmantojot krājumā esošos dokumentus, t.sk. enciklopēdijas, novadpētniecības kartotēku, internetā pieejamās datu bāzes un meklēšanas portālus, bibliotēkā veidotās tematiskās mapes.

Sniegtās uzziņas

Kopskaits	Sabiedriski politiskās	Daba, zinātne	Ražošana, tehnika	Lauksaimniecība	Literatūra, valoda	Citas

195	27	57	19	48	15	29

6. Novadpētniecības darbs:

Novadpētniecības darbs ir neatņemama sastāvdaļa bibliotēkas darbībā, kas tiek veikts daudzu gadu garumā. Regulāri tiek fiksētas izmaiņas novada dzīvē. Bibliotēkas uzdevums ir vākt, apkopot, glabāt un nodrošināt pieejamību novadpētniecības materiāliem. Tiek saglabāti materiāli, kas attiecas uz novada vēsturi, kultūras mantojumu, iedzīvotāju dzīvi un sasniegumiem, dabas aizsardzību un tās objektiem. Bibliotēkā ir plaukts, kur tiek glabāti un ir pieejami ik katram entuziastam materiāli kas attiecas uz novadpētniecību. Fonds tiek regulāri papildināts ar jauniem materiāliem. Pastāv šādas tematiskās mapes, kurās apkopoti materiāli par Ciblas novadu: Bibliotēkas vēsture; Kultūras dzīve; Austrumu robeža; Ciblas novada veidošanās; Mūsu novadnieki; Skolas un to aktivitātes; Vēstures lappuses; Ciblas novads; Dabas un kultūrvēstures pieminekļi; Tematiskais fotoalbums „Daba un mēs - Ciblas novads”; Eversmuižas kultūrvēstures un dabas taka-ceļvedis; Tūrisma ceļvedis - Līdumnieki; Muzeji Ciblas novadā; Dažas mapēs ir apvienotas vienā, kā piemēram – Tradīcijas - Vietējā folklorā - Apvidvārdi - Vietvārdi, Sporta aktivitātes, Rokdarbu darinātāji Ciblas novadā, Aizpūres skolas hronika. Ir izveidota mape „Baznīcas un krucifiksi Ciblas novadā”. Sadarbojoties ar iedzīvotājiem, izmantojot viņu fotoarhīvus, izveidota mape - Seni notikumi un mode. Šinī virzienā vēl liels darbs priekšā. Ir savākts ļoti daudz fotogrāfiju, ir nepieciešams tās izpētīt un apkopot. Ir izveidotas jaunas mapes; Ciblas novads: Līdumnieku pagasts: Uzņēmējdarbība Ciblas novadā. Gandrīz visas mapes ir vizuāli atjaunotas. Palīdzēju un piedalījos neatkarības cīnītāju piemiņas pasākumā Krivandā pie Zilupes upes.

Arī reģiona avīzes un žurnāli ir neaizstājami novadpētniecības materiālu papildināšanas avoti. Tie ir „Ludzas Zeme”, „Vietējā Avīze”, „Ciblas novada Ziņas. Bibliotēkā pastāv novadpētniecības kartotēka, kurā regulāri tiek ievietoti novadpētniecības materiālu apraksti.

Pētot novada etnogrāfiju lielu uzmanību veltām senām svētku un darba tradīcijām, svētku galdam un ēdienu receptēm, ģimenes sadzīves tradīcijām. Aprunājoties ar iedzīvotājiem, tika savākti vietvārdi un apvidvārdi. Tiek rīkotas izstādes, kurās var apskatīt vietējo rokdarbnieku darbus - adītus cimdus, zeķes, tamborējumus, izšuvumus, austas segas, koka izstrādājumus, pērlišu rotājumus un citus darbus. Redzot, kāds brīnums

tapis meistara rokās no mežā atrastajām saknēm, vai kāda jauka sedziņa iztamborēta no parasta diega, kādi top skaisti cimdu raksti, katram var rasties vēlēšanās paveikt ko līdzīgu. Sadarbībā ar biedrību „Darba un kultūras centrs Līdumnieki” šis darbs pilnā sparā rit uz priekšu. Darbojas pērlišu radošā darbnīca, adīšana, telpu noformējumu gatavošana tradīciju svētkiem. Ir notikuši tirdziņi, kur vietējie amatnieki var pārdot savus darinājumus. Ir piekrišana gan rokdarbiem, gan kulinārijas izstrādājumiem. Arī kalēju darbnīcā rosās jaunie kalēji. Ir pieprasīta arī literatūra par kalēja darbu. Vasarā nevalstisko organizāciju (Līdumnieku darba un kultūras centrs Līdumnieki) projektu ietvaros notika kalēju diena. Biedrības telpās sākušas rosīties audējas. Jau ir tapuši pirmie darbi.

Mūsu pagastā ir vairāki dabas aizsargājami objekti, kuri iekļauti NATURA 2000, kas ir vienots Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo teritoriju tīkls. Tajā iekļauts dabas liegums „Klešniku purvs”, dabas liegums „Gulbju un Platpirovas purvs un dabas parks „Kurjanovas ezers”. Mēs cīnījāmies par dzērveņu liegumu saglabāšanu, jo ar katru gadu cilvēku darbības rezultātā tiek iznīcinātas dzērveņu augšanas vietas, līdz ar to arī daudzi citi reti augi un dzīvnieki. Rakstījām ierosinājumus uz visiem ar dabu saistītajiem fondiem, un ir rezultāti. 25.03. Bibliotēkā pagasta iedzīvotāji tika aicināti uz semināru par dabas aizsardzību liegumos, tika rādīta prezentācija par dabas bagātībām Ciblas novada teritorijā”, kā arī foto izstāde, ko vadīja Dabas aizsardzības pārvaldes un LAD speciālisti.

Novadpētniecībā liela nozīme ir tūrismam. Ir izveidoti ceļveži. Pateicoties tam, ka Ciblas novadā darbojas tūrisma organizators, šis darbs virzās uz priekšu. Mūsu tūrisma objekti ir iekļauti dažādos republikas nozīmes ceļvežos, kurus var apskatīt arī bibliotēkā. Notiek diezgan liela tūristu plūsma - gan Ciblas novada iedzīvotāji, gan no citiem novadiem. Atbraucot iepazīties ar mūsu dabas un kultūrvēstures objektiem, ekskursanti apmeklē arī bibliotēku. Izmantojot Ciblas novada bibliotēkās savāktos novadpētniecības materiālus, apmeklējot muzejus un aprunājoties ar cilvēkiem, ir sagatavots jauns Ciblas novada tūrisma buklets, kā autors ir tūrisma organizators Ē. Pavlovs.

Nevalstisko organizāciju projektu ietvaros tūristi apceļoja pilis un muižas, arī Rozenšildu muižas bijušo teritoriju. Arī Latgales reģionālajai televīzijai stāstījām par muižas vēsturi un notikumiem. Novadpētniecībai velītus pasākumus gatavoju sadarbībā ar Līdumnieku muzeja dibinātāju un jaunsargu vadītāju I. Novožilovu, biedrību „Kultūras un darba centrs Līdumnieki”, Ciblas novada tūrisma organizatoru. Sadarbojos ar Līdumnieku Kara muzeju un Ciblas novadpētniecības muzeju.

Aprīlī Ludzas reģionālā bibliotēka rīkoja novadpētniecības konkursu, kurā piedalījās visas bibliotēkas. Esmu gandarīta, ka novadpētniecības darbs Līdumnieku bibliotēka tika augstu

novērtēts.

7.Projektizstrāde

Saņemtas 9 grāmatas par summu EUR 61.96 piedaloties Ciblas novada bibliotēkām kultūras projektā „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās”.

8.Methodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums:

Piedalos Ludzas galvenās bibliotēkas rīkotajos semināros. Sadarbojos ar Ciblas novada bibliotēkām. Apmaināmie pieredzē, konsultējamies dažādos jautājumos, kas saistīti ar bibliotēku darbu. Sadarbojos ar Ludzas galveno bibliotēku. Piedalījos Grāmatu svētkos Mežvidos. Kopā apmeklēti 14 semināri un mācības.

9.Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums:

Bibliotēka jau 7 gadu atrodas daudzdzīvokļu ēkas pirmajā stāvā, tajā pašā ēkā atrodas arī Ciblas novada Līdumnieku pakalpojuma centrs, sociālais centrs un medpunkts. Pie iebraucamā ceļa un pie ieejas ēkā ir norādes, ka ēkā atrodas bibliotēka. Vēl paredzēts norādi izvietot pie autobusu pieturas uz ceļu krustojuma. Bibliotēkai ir labi izremontētas telpas ar centrālo apkuri. Telpu kopējā platība 62 m², no tiem lasītāju apkalpošanas telpas 59 m², palīgtelpas 3m². Lasītāju vietu skaits lasītavā 9. Bibliotēka lietotājiem sniedz informacionālos pakalpojumus pielietojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas. Bibliotēkā ir 4 datori, 3 no tiem lietotājiem, kuriem pieslēgts ātrgaitas bezvadu internets, 2 krāsu multifunkcionālās iekārtas, viena no tām iegādāta 2014. gadā no pašvaldības finansējuma, 3 WEB kameras, 3 austiņas ar mikrofonu. Bērnu zonai pirms 2 gadiem projekta ietvaros iegādātas jaunas mēbeles: Stūra dīvāns, 2 pufi, galds. Pagājušo gadu par

pašvaldības līdzekļiem bērnu grāmatām plaukts - kaste. Iegādāta jauna sekcija dokumentiem. Bibliotēkai ir labi apgaismotas un siltas telpās.

10. Bibliotēkas personāls:

Bibliotēkā strādā viena darbiniece - bibliotēkas vadītāja, kurai ir vidējā profesionālā izglītība, iegūta Kultūras tehnikumā, tagad Kultūras koledža. Apmeklēti 10 semināri, pieredzes apmaiņas braucieni, mācību seminārs „Elektroniskā vide un e-pakalpojumi” 3 akadēmisko stundu apjomā, par ko saņemts apliecinājums, BIS ALISES kursi 40 akadēmisko stundu apjomā, par ko saņemta apliecība. Piedalījos biedrības „Sabiedrisko aktivitāšu atbalsta centrs” rīkotajosursos „Angļu valoda bez priekšzināšanām” 150 stundu apjomā par ko saņemu apliecību. Mērķis ir angļu valodu apgūt tālāk.

11. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums:

Bibliotēka tiek finansēta no Ciblas novada domes budžeta. Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma politika 2014. gadā ir uzlabojusies. Grāmatu iegādei un preses abonēšanai tika piešķirti EUR 740, no tiem puse grāmatu iegādei un puse preses iegādei. Grāmatas vēl tika saņemtas dažādu projektu, dāvinājumu rezultātā par summu EUR 206.94. Tika iegādāti jauni fonda nodaļu daleņipar EUR 60.00 un printeris-kopētājs-skeneris par EUR 266. Finānsējums ir uzlabojies, bet iegādāto grāmatu skaits samazinājies, jo cenas ir augstas. Grāmatas cenšos iegādāties atlaižu laikā, bet labas daiļliteratūras atlaidēs nevar iegādāties.

2014.gadā saņemtās grāmatas

No kurienes	Izdevumu skaits	Summa
Pašvaldība	60	348.45
Centralizēti	23	129.32
Dāvinājumi	15	77.62
Kopā	98	555.39

12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.

Lai vietējos iedzīvotājus informētu par bibliotēkas darbību, regulāri sniedzu ziņas novada informatīvajam izdevumam „Ciblas novada ziņas”. Tā tiek popularizēta arī ar 4 jaunizveidoto novadu laikrakstu „Ludzas Zeme”, „Vietējā Avīzē”. Laikrakstos tiek publicētas bibliotēkas aktualitātes: ziņas par jaunākajām grāmatām, pasākumiem un cita informācija. Laikrakstiem sniegto informāciju kopijas tiek saglabātas mapē „Bibliotēkas publicitāte” Katru gadu piedalos grāmatu svētkos. |Atskaites gadā grāmatu svētki notika Kārsvas novada Salnavā.

Bibliotēkā ierīkots stends „Informācija lasītājiem”. Lietotāji tiek regulāri informēti par to, kādas iespējas paveras izmantojot internetu: Notiek pasākumi „Par drošu internetu”, E-prasmju nedēļa. Izmantojot internetu notiek dažādu maksājumu veikšana, iepirkšanās e - veikalos, preču pasūtīšana pēc katalogiem, preses pasūtīšana, datu bāzes un citi pakalpojumi. Informācija par bibliotēku ir arī Ludzas galvenās bibliotēkas mājas lapā un Ciblas novada mājas lapā. Ir iecere izveidot bibliotēkai savu blogu.

Veidojot bibliotēkas tēlu, popularizējot informācijas resursus bibliotēkā tiek rīkoti dažādi pasākumi. 2014. gadā bibliotēkā sarīkotas 39 izstādes un grāmatu plaukti, kurās bija izvietoti 704 iespieddarbi (grāmatas, preses izdevumi, novadpētniecības materiāli, datorizdrukas par dažādiem tematiem - valssvētkiem, rakstnieku jubilejām, novadpētniecību, kulināriju, tautas tradīcijām un godiem, pārļošanu, adīšanu, jaunajām grāmatām, dabu, vēsturi un ģeogrāfiju, mākslai, dzejai, sportam un veselībai. Jaunās grāmatas tiek izvietotas Izstādē „ Jaunumu karuselis”. Pie izstādēm notiek grāmatu apskati. Notikušas 11 radošas darbnīcas, kurās interesanti mācījās no pērlītēm gatavot dažādus rotājumus, tika adītas un tamborētas šalles un piespraudes, nolu paliktņiem gatavojām rozītes, kuras izmantojām lielā Adventa vainaga rotāšanai, kuru novietojām biedrības telpās. Gatavojām rotājumus no papīra un rotājām telpas Ziemassvētku pasākumam. No siena gatavojām figūras un dekorējām Lieldienu pasākuma vietu parkā. Turpinām erudītu sacensības par dažādiem tematiem konkursu un viktorīnu veidā: Rīga – Eiropas galvaspilsēta; Novadpētniecība; Latvijas dzīvnieki un putni; senču tradīcijas, Vai pazīsti savu zemi? Gada laikā ir notikuši 10 tematiskie pasākumi: Meteņiem - Leidumnīku bļīnu trihmīņš, kura laikā notika sacensības, stafetes, viktorīna par pankūku vēsturi, tējas dzeršana un dažādu pankūku degustēšana; Bijušās Aizpūres skolas skolotāju salidojums par godu direktores E.Mekšas 70. gadu dzīves jubilejai. Pasākuma gaitā tika apskatīta izstāde par Aizpūres skolas vēsturi, dažādas atrakcijas, atmiņas; Lieldienu pasākums sadarbībā ar folkloras kopu „ Ilža”. Pasākuma gaitā dažādas Lieldienu izdarības un sacensības, šūpošanās, olu krāsošana; Tradicionālais ģimeņu pasākums ar spēlēm,

stafetēm un konkursiem, kā arī kārtējais Bērtuļdienas pasākums ar Bērtuļa tirdziņu. Veselības dienas ar nūjošanu, pārrunas par veselīgu dzīvesveidu. Pasākums „Caur senču tradīcijām līdz Adventam” ar pirmās Adventa sveces iedegšanu biedrības namā, ar konkursiem un atrakcijām. Ziemassvētku pasākums „Ziemassvētku būšanas un nebūšanas”. Pasākuma gaitā koncerts, groziņu vakars ar konkursiem, sacensībām, zīlēšanu un citām izdarībām. Lielos pasākumus gatavojām ar sadarbības partneriem: vietējo biedrību, kultūras centra un tūrisma organizatoru E.Pavlovu, novada sporta organizatori I.Miklucāni. Pasākumi notiek gan biedrības telpās, atpūtas kompleksā un bibliotēkā. Par pasākumiem paziņojām, ievietojot afišu Ciblas novada mājas lapā, informatīvajā izdevumā „Ciblas Novada Ziņas”, „Ludzas Zemē”, Inboksā, Draugos uz stendiem un zvanot, tāpēc apmeklētāju skaits ir liels. Ir notikušas foto izstādes: Dabas pārvaldes izstāde par dabas retumiem Ciblas novada liegumos; Dzejas dienas Līdumniekos fotogrāfijās; izstāde Latvijas dvēsele dabas skaistumā; Bērtuļdienas tradīcijas Līdumniekos”. Notikušas 3 derīgo padomu stundas kulinārijā, tautas tradīcijās un par veselīgu dzīves veidu. Bibliotēkā noticis seminārs par dabas aizsardzību, ko vadīja speciālisti no Dabas aizsardzības pārvaldes un LAD. Pateicoties LNB speciālistei V. Knikstei un Biedrības „Garba un kultūras ceļš Līdumnieki” Biedrības telpās tika izvietota izstāde „Zudusī darbīgā Latvija”. Pēc pasākumiem bibliotēkā tika organizēta šīs izstādes apmeklējumi. Šo izstādi nodevām tālāk uz Pušmucova un Blontu bibliotēkām. Pasākumus apmeklēja apmeklējuši 2000 apmeklētāji, tai skaitā 346 bērni un jaunieši.

2013.gads	Pasākumu skaits kopā	Tai skaitā bērni un jaunieši	Apmeklējumi kopā	Tai skaitā bērni
Izstādes	39	9		
Tematiskie pasākumi	10	7	308	72
Derīgo pad. st.	3	1	32	5
Radošās darbnīcas	11	3	65	5
Konkursi, viktorīnas	5	5	47	17
Apskati	5		47	

Apmeklējumi				
Dabas aizsardzības seminārs	1		26	
Foto izstādes	4		62	17
Kopā	39	16	587	116

Jebkura sadarbība nāk par labu bibliotēkas publicitātei un darbībai. Līdumnieku bibliotēka sadarbojas ar Ciblas TN. Sadarbojas ar Ciblas novada visām bibliotēkām: Ciblas, Blontu, Zvirgzdenes, Felicianovas, Pušmucovas un Ludzas galveno bibliotēku Līdumnieku Kara muzeju, Ciblas muzeju, Ciblas folkloras kopu „Ilža”, Ciblas jauniešu centru „Impulss”, Ciblas novada sporta kompleksu ar jaunsargu instruktoru I. Novožilovu. Sevišķi cieša sadarbība izveidojusies ar biedrību „Kultūras un darba centrs Līdumnieki” un ar kultūras un tūrisma organizatoru. Sadarbojoties ar viņiem tika noorganizēti ļoti daudzi pasākumi, par kuriem gūvām ļoti labas atsauksmes.

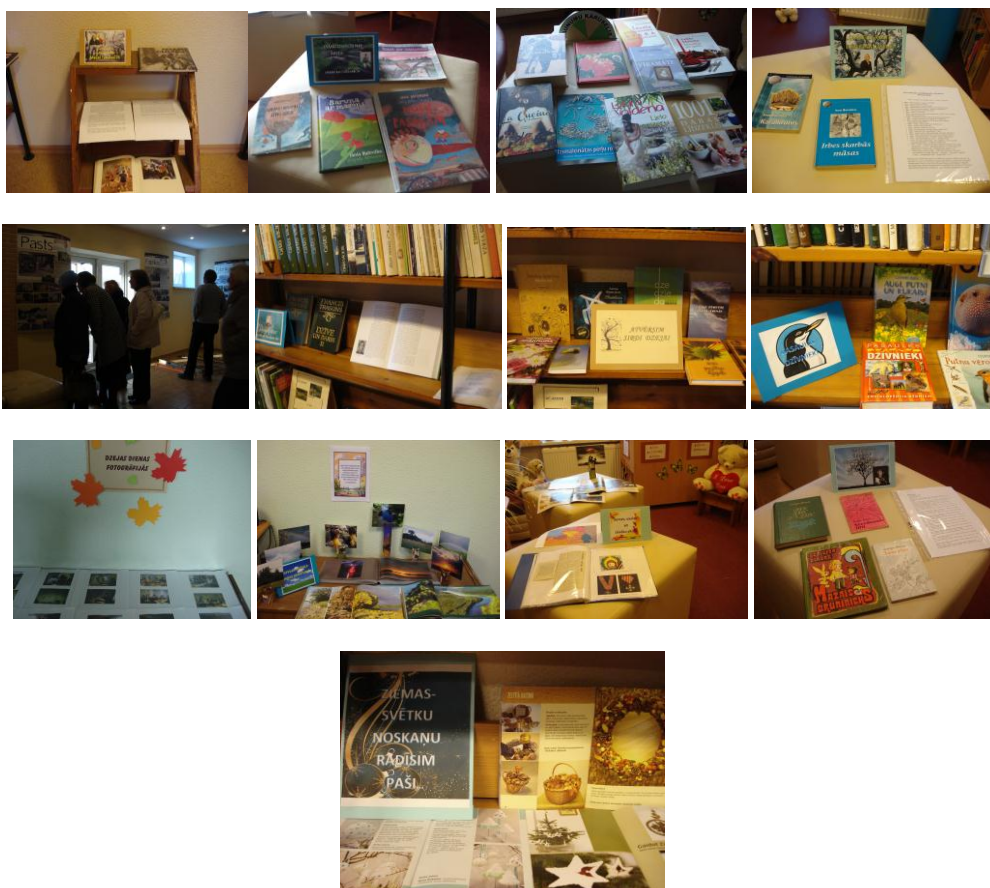
Bibliotēkā tika veikta mutiska lietotāju un lasītāju aptauja. Ierosinājumi un priekšlikumi tiek ieviesti bibliotēkas darbā.

13.Veiksmes stāsti

Veiksmes stāsts, kā jau minēju iepriekšējā atskaitē, mūsu sarežģītajos apstākļos jau ir tas, ka pastāv bibliotēka, ka iedzīvotājiem ir vieta, kur paņemt preses izdevumus, jo lielākai daļai nav iespējams tos abonēt, izmantot internetu, e-pastu, samaksāt rēķinus, paņemt labu grāmatu, satikties ar līdzilvēkiem, padalīties priekos un bēdās. Veiksme ir tā, ka pastāv biedrība, un tajā darbojas aktīvākā Līdumnieku iedzīvotāju daļa. Veiksmes stāsts ir tas, ka novadpētniecības konkursā tika augstu novērtēts bibliotēkas darbs un no novada domes balvā saņēmu diktofonu, ka piedalījies Ciblas novada rīkotajā fotokonkursā „Ciblas novads” un manas fotogrāfijas novērtēja ar 2 vietu starp 12 dalībniekiem. Tika apmeklēti ALISE kursi. Saņemti atzinības raksti un pateicības.

Pasākumu fotogrāfijas

Izstādes

1. „Sava ceļa gājēja” –M.Tabakai 75
2. „Esmu iznācis no meža” –J.Baltvilkam 70
3. „Jaunumu karuselis” – Jaunās grāmatas
4. „Dvēseles pasts” – E. Mārtužai 60
5. „Zudusī darbīgā Latvija” –no LNB
6. „Latgales dēls” –F.Trasunam 150
7. „Atvērsim sirdi dzejai” –Dzejas dienām
8. „Pasaules dzīvnieki” –Pasaules dzīvnieku dienai
9. „Dzejas dienas fotogrāfijās” –Dzejas dienām
10. „Latvijas dvēsele- dabas skaistumā” –Latvijas proklamēšanas dienai
11. „Zemes,saules un cilvēku vārdā” – Lāčplēša dienai
12. „Es dzīvoju šai pasaulē” – C.Dinerei 95
13. „Ziemassvētku noskaņuradīsimpaši” – rotājumi mājai un dārzam

Radošās darbnīcas

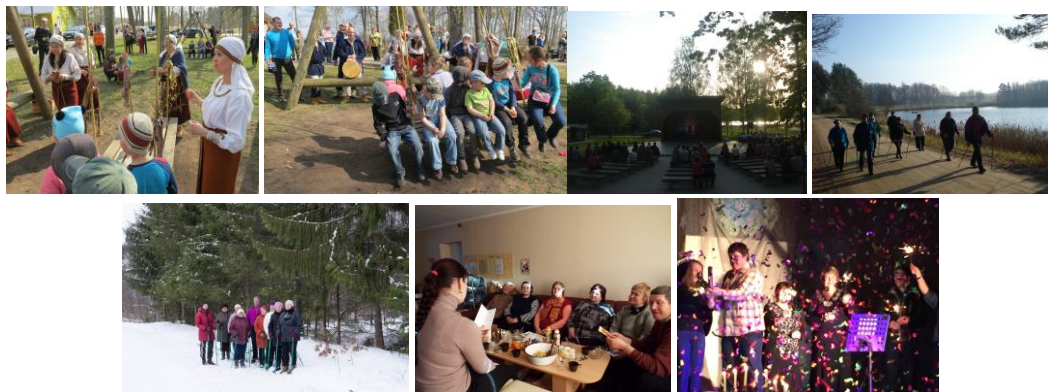

1. Pērļu rotājumu gatavošana
2. Eņģeļu darbnīca-rotājumi Ziemassvētkiem
3. Rozišugatavošana
4. Audējas
5. Lieldienuzaķi- gan dzīvie ,gan no salmiem un sūnām

Konkursi un viktorīnas (Erudītu klubīšs)

Tematiskie pasākumi sadarbībā ar sadarbības partneriem

- 1-2. Lieldienu būšanas Līdumniekos
3. Ģimenes diena
- 4-6 Veselīgs dzīvesveids ar nūjošanu
7. Ziemassvētku būšanas un nebūšanas

Novadpētniecība

1. Seminārs par dabas aizsardzību
2. Foto izstāde par augiem un dzīvniekiem dabas aizsargājamajās teritorijās
3. Muzeja aktīvisti ar TV darbiniekiem
4. Aizpūres skolotāju tikšanās
5. Izstāde par Aizpūres skolu
6. Novadpētniecības konkursa noslēgums Blontos

Mēs lepojamies ,ka Līdumnieku meitene Sigita Lavrinoviča tika izvēlēta dziedāt video sveicienā „Latvijai 96 .Robežlīnijas”,kas bija veltīta Latvijas 96 dzimšanas dienai. Sigita ir aktīva bibliotēkas, kultūras un biedrības aktīviste, kura piedalās un atbalsta visus rīkotos pasākumus. Filmēšana notika pie Peiteļa ezera, kur Latvija robežojas ar Krieviju.

Līdumnieku bibliotēkas vadītāja: I.Pavlova